

Ringvirkninger

– hvor blir de av?

Nordland er lovet ringvirkninger fra petroleumsnæringen, men det vi har sett hittil kan mer sammenlignes med glassperler.

Nordland fylkeskommune uttalte i sin tid meget tydelig at man i Nordland ønsket ilandføring av gass fra feltet Aasta Hansteen (tidligere Luva) til Nordland. Dette er den ilandføringen som i stedet kom til Nyhamna i Aukra kommune, Møre & Romsdal, og som medførte flere milliarder kroner i nye investeringer i landanlegget.

Det er mange eksempler på at det er langt mellom forventninger og realiteter, så langt i «oljeeventyret» på Helgeland. Flere kommuner og bedrifter på Helgeland har gjennomført store satsinger for å kvalifisere seg til å være med i konkurransen om oppdragene. Her kan vi blant annet nevne:

- Ved forsyningsbasen i Sandnessjøen er det investert nærmere en milliard kroner i infrastruktur, bygg, med videre. Samtidig ser vi at Vestbase i Kristiansund er en aktiv leverandør av forsynings-tjenester i Norskehavet, og at de også aktivt markedsfører sitt nedslagsfelt helt opp mot Lofoten og Vesterålen, altså i et område som er definert som baseområdet for forsyningsbasen i Sandnessjøen.
- BP og Statoil gikk sammen for å etablere Sub-seabase i Sandnessjøen og signaliserte da over 300 arbeidsplasser. Nå ser det ut til at det blir kun 2-3 ansatte på dette nye bygget.
- Oppdraget for sammenstillingen av Aasta Hansteen-plattformen havnet på Stord. For dette oppdraget var det ikke engang tatt inn i anbudsgrunnlaget fra Statoil at mulig regional ringvirkning kunne skje i Nordland.

- Brønnøysund står i skrivende stund i fare for ikke å få SAR-helikopter til Aasta Hansteen-plattformen (SAR = Search and Rescue) på tross av at det sto beskrevet i PUD (dvs. i anbudsgrunnlaget).
- Wasco Coatings Norway AS etablerte seg i Mo i Rana i 2013 for å levere coating til gasstransportrørene i Polarled, med forventninger om store framtidige muligheter i nordområdene. De inngikk en femårig avtale med Statoil, og leveransen ble levert innen tidsfristen, til budsjett, og med betydelige ringvirkninger på Helgeland. De har imidlertid ingen garantier for at dette blir godskrevet dem i forhold til fremtidige leveranser til norsk sokkel. I begynnelsen av desember vil Statoil tildele ordren for produksjon av coating av rørledningen til Johan Sverdrup-plattformen. Wasco Coatings Norway AS er aktuell leverandør, som gir ringvirkninger både på Helgeland og i Rogaland. Om det velges en annen leverandør vil det ikke bli noen ringvirkninger i Norge.

- Driftsenheten for Aasta Hansteen legges til Har-

Fra utskipningen av sugeankrene til Aasta Hansteen plattformen fra Rana Industriterminal AS i juni 2015. Disse ble produsert ved Momek Fabrication AS.

stad, og det synes ikke å være noen planer for å styrke leverandørmiljøet på Helgeland i tilknytning til driftsfasen i Aasta Hansteen. Alt dette er eksempler som forteller at de regionale ringvirkningene av olje- og gassaktiviteten utenfor Helgeland på ingen måte har vært omfattende, og de er heller ikke vedvarende eller langsiktige. Fra vår side vil vi påpeke at dette er en praksis som kan skape stor usikkerhet ovenfor de miljøene som vurderer å etablere seg i nord.

Driftsfasen

I en nyhetsmelding fra februar 2014, i forkant av prosjektene med Polarled og sugeanker-oppdraget til Momek Fabrication AS, uttalte Statoil at de har skapt 200 arbeidsplasser på Helgeland i tilknytning til Aasta Hansteen. Slik dette utviklet seg, vil det være riktig å peke på at dette utelukkende var regionale ringvirkninger

Dette er en strategi som beskytter nettopp de samme store kontraktorene, og det er en effektiv stopper for regional utvikling av mulige leverandører i Nordland.

Mønsteret er tydelig, og viljen til å skape aktivitet som kan føre til langvarige ringvirkninger på land er totalt fraværende.

BP har valgt en annen strategi hvor de har en fremskutt driftsorganisasjon i Sandnessjøen og en driftskontrakt med et lokalt V&M selskap, Helgeland V&M, i tett samarbeid med Aker Solutions AS. Dette antar vi har bidratt til at Aker Solutions har etablert seg med ingeniør- og fabrikkasjonsmiljø i Sandnessjøen.

Fra et Nordlandperspektiv mener vi både dagens tildelingspraksis, slik blant annet Statoil praktiserer det, og spørsmålet om ilandføring av olje og gass, må opp til fornyet behandling. Nordland er på ingen måte tjent med at olje- og gass-ressursene utenfor vår kyst utelukkende er til for å skape store ringvirkninger sør i landet. Vi mener vi må støtte opp under de investeringene som allerede er gjort her nord, blant annet i forhold til å legge til rette for at leverandører fra Nordland kan delta i konkurran-

sen om de langvarige driftskontraktene på Norne og Asta Hansteen.

Dersom Statoil hadde valgt samme strategi som BP ville grunnlaget vært lagt for en mer forutsigbar og langsiktig utvikling av leverandørmiljøet på Helgeland og i Nordland for øvrig.

Hvordan skape langsiktige ringvirkninger?

Den rådende norske olje- og gasspolitikken har på ingen måte vist ordentlig vilje til å utvikle en landbasert industri i Nordland med tilknytning til petroleum. Nordland fylke har eksempelvis fått utarbeidet en mulighetsstudie for ny industri basert på naturgass, og denne viste at dette kunne danne grunnlag for over 4000 nye arbeidsplasser (direkte og indirekte) i Nordland. På tross av regjeringens målsetninger om å øke den industrielle bruken av naturgass har dette mer eller mindre stått stille siden 1985!

Det ser ut til at man på sentralt hold forventer at Nordland skal være solidariske og legge til rette for nasjonale inntekter. Fremtiden for norsk petroleumsnæring ligger i stor grad i nord, viser Konkurrentrapporten, som ble lagt fram 17. november

av NHOs landsforening Norsk olje og gass. Spørsmålet er: For hvem? Ligger framtiden i nord for oss i Nordland og Nord-Norge, eller er det for det etablerte petroleumsmiljøet lengre sør?

Vi har en svært sterk landbasert industri i Nordland. Den har et stort potensial til å utvikle seg, også med virksomhet knyttet til bruk av ilandført gass. Slik kan broen også bygges mot framtidig sysselsetting og verdiskaping etter at petroleumsaktiviteten opphører.

Fra vårt ståsted mener vi erfaringen så langt med olje- og gassaktiviteten utenfor kysten av Nordland bekrefter behovet for aktivt arbeid for så snart som mulig å få på plass enighet om en områdeløsning for en mulig åpning av nye områder i Nordland 6. Det ser ut for å være den eneste muligheten vi har til å slå ring om de investeringer som allerede er gjort, samt sikre langsiktige ringvirkninger med sysselsetting og verdiskapning i Nordland. Ellers vil det være et stort spørsmål om nasjonen er villig til å skape ringvirkninger i Nordland, ved å legge til rette for ny vekst?

Du får fra den fra kroner 299 000,- ekskl mva. levert Mo i Rana

De beste velger ofte det beste

Kvalitet i arbeid

Pris inkl. lev. Mo i Rana. 4x4 tilgjengelig fra mars 2015. Forbruk blandet kjøring (med bakhjulsdrift): 0,58 liter pr/mil. CO2 utslipp: 163 g/km. Importør: Bertel O. Steen AS.

HEMNES BIL AS

Hemnes Bil AS, Ranenget 1, 8600 Mo i Rana, Tlf. 75 12 99 00, Fax 75 12 99 01, www.hemnes-bil.no